

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Підприємництво є невід'ємною частина ринкової економіки й розвивається тільки там, де утверджується вільне ринкове середовище і демократизація суспільства. Воно виконує особливу функцію, сутність якої зводиться до оновлення економічної системи, створення інноваційного середовища.

Освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», за якою здійснюється навчальний процес у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» було розроблено з урахуванням вимог ринку праці та на основі Стандарту вищої освіти.

Програма містить перелік навчальних дисциплін, виробничу практику, які забезпечують як програмні результати навчання, так і компетентності. Метою програми є підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області діяльності.

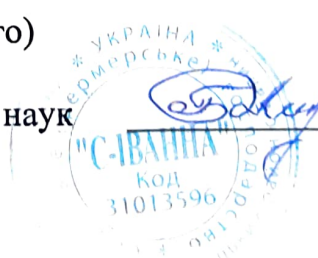
Навчальний план освітньо-професійної програми, послідовність вивчення дисциплін, перелік і обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін повністю відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

Отже, програма є актуальною, відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівця даної спеціальності і, як результат, здійснює якісну підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».

Рецензент:

голова селянського (фермерського)
господарства «С-Іванна»,
кандидат сільськогосподарських наук

02.04.2024 р.

Олександр БІЛИЙ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Підприємництво як особливий тип економічного мислення характеризується оригінальними поглядами і підходами до прийняття рішень, які реалізуються у практичній діяльності.

Освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» розроблено у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» з урахування вимог ринку праці та на основі Стандарту вищої освіти, результатів анкетування здобувачів вищої освіти і пропозицій роботодавців, випускників інших зацікавлених сторін.

Метою програми є підготовка фахівців з підприємництва та торгівлі, які володіють теоретичними знаннями, методологією і прикладними навичками, здатних реалізовувати підприємницькі здібності, професійно вирішувати завдання та проблеми, використовувати інноваційні управлінські технології створення, відновлення та сталого розвитку власної справи, поширювати підприємницьку поведінку та запроваджувати соціальну відповідальність, забезпечувати інклюзивність і зростання цінностей, ринкової вартості бізнесу.

Програма містить профіль освітньо-професійної програми, перелік дисциплін освітньо-професійної програми та їх логічну послідовність, форми атестації здобувачів вищої освіти матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, які забезпечують програмні результати навчання і набуття загальних, спеціальних та інтегральної компетентності здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

Навчальний план освітньо-професійної програми, послідовність вивчення дисциплін, перелік і обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін повністю відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

Отже, програма є актуальною, відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до запровадження в освітній процес ЗВО «ПДУ» для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».

Рецензент:

голова ФГ «Барда-2007»

03.04.2024р.

Йосип БОМК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» розроблена для підготовки магістрів за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» з врахуванням сучасних вимог ринку праці.

Освітньо-професійна програма включає мету, структуру, характеристику, відповідність випускників вимогам працедавців та подальшого навчання, методику викладання та оцінювання, програмні компетентності, результати навчання, ресурсне і кадрове забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік компонент освітньо-професійної програми, форму атестації здобувачів вищої освіти, матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

Програма спрямована на оволодіння фундаментальними та практичними знаннями в області підприємництва, торгівлі та біржової діяльності із виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється суб'єктами господарювання з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку.

Метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих фахівців з підприємництва та торгівлі, які володіють теоретичними знаннями, методологією і прикладними навичками, здатних реалізовувати підприємницькі здібності, професійно вирішувати завдання та проблеми, використовувати інноваційні управлінські технології створення, відновлення та сталого розвитку власної справи, поширювати підприємницьку поведінку та соціальну відповідальність, забезпечувати інклюзивність і зростання цінностей, ринкової вартості бізнес-організацій різних форматів.

Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інноваційного розвитку за невизначених умов і вимог. Навчання студентсько-центроване, проблемно-орієнтоване, самонавчання на основі науково-дослідницької діяльності та через виробничу практику. В освітньому процесі застосовуються активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології та методи навчання.

Теоретичний зміст предметної області складають теоретико-методологічні, науково-методичні і прикладні засади підприємницької, торговельної та біржової діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень.

Структура програми забезпечує оволодіння загальними і спеціалізованими концептуальними знаннями, базовими компетентностями вибору методології та аналізу підприємництва, торгівлі та біржової діяльності як систем, розроблення та опрацювання процедур, використання сучасних інструментів діагностики конкурентного середовища, моніторингу стану ринку для прийняття обґрунтованих професійних рішень і здійснення наукових досліджень. В освітньо-професійній програмі розкриті загальні компетентності майбутнього фахівця галузі управління та адміністрування, а саме: здатність до адаптації та дії в новій ситуації, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, вміння виявляти та вирішувати проблеми, а також визначеність, наполегливість, відповідальність за виконання поставлених завдань і взятих зобов'язань.

Особливої уваги заслуговує наповнення освітньої програми сучасними дисциплінами і залучення до процесу викладання фахівців найвищого рівня, які мають високий рівень теоретичної підготовки та практичний досвід, про що свідчать наукові публікації, вітчизняні та іноземні стажування.

Освітня програма має всі передумови для досягнення поставленої мети та відповідає сучасним потребам підготовки високо кваліфікованих керівників, директорів, начальників, керуючих, викладачів, фахівців, професіоналів, брокерів, дилерів здатних до швидкої адаптації у сучасному нестабільному бізнес-середовищі в умовах невизначеності.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки магістрів відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до використання у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет».

Рецензент:

завідувач кафедри економіки, підприємництва та туризму,
доктор економічних наук, професор,
Подільський національний
університет

Наталія ВАЛІНКЕВИЧ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Підприємництво як метод господарювання націлене на найбільш ефективне використання матеріальних, трудових, фінансових та інформаційних ресурсів з урахуванням досягнень науки, техніки, управління і організації виробництва; зводиться до діяльності по організації виробництва, збуту, маркетингу, менеджменту і реклами та полягає у сприянні генеруванню та реалізації нових ідей, здійсненню наукових розробок, проєктів, що пов'язані з господарським ризиком.

Освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» розроблено у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» на основі Стандарту вищої освіти з урахуванням сучасних вимог ринку праці та отриманих результатів анкетування здобувачів вищої освіти і внесених пропозицій роботодавцями та іншими зацікавленими особами.

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» містить профіль; логічну послідовність компонент – обов'язкових та вибіркових дисциплін, які повністю відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти; форми атестації здобувачів вищої освіти; матриці відповідності програмних компетентностей загальним, спеціальним та інтегральним компонентам, які забезпечують програмні результати навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

Отже, освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є актуальною, відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до запровадження в освітній процес Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» для підготовки фахівців-магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».

Рецензент:
директор ТОВ «ІММОПРЕТТ»
05.04.2024р.

Сергій ПЕЧЕНЮК

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» у ЗВО «Подільський державний університет»

Представлена освітньо-професійна програма (ОПП) «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» сформована як система загальних компетентностей та програмних результатів навчання для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля».

Дисципліни навчального плану, які наведені в ОПП відображають актуальність для даної спеціальності.

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» регламентує цілі, зміст, очікувані результати та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даною спеціальністю. Дана ОПП містить перелік навчальних дисциплін, виробничу практику, які в сукупності забезпечують і програмні результати навчання, і компетентності.

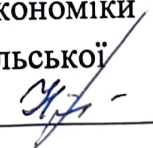
В освітньо-професійній програмі визначені програмні компетентності, виходячи із видів і завдань навчання. Вони розділені на загальні та спеціальні компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми.

Вважаю, що програма є актуальною, відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівця з даної спеціальності, відповідає сучасним вимогам і може бути рекомендована до використання у освітньому процесі Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» при підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».

Рецензент:

начальник відділу промисловості, підприємництва,
торгівлі та сфери послуг Департаменту економіки
та інфраструктури міста Кам'янець-Подільської
міської ради

09.04.2024 р.

Наталія ПОЛЬОВА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
у ЗВО «Подільський державний університет»

Рецензована освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля» визначає базові засади підготовки магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», в якій чітко визначено мету та цілі навчання, сформульовано загальні та фахові компетентності майбутніх професіоналів. Отримані результати навчання дозволять їм бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих професіоналів у галузі управління та адміністрування, шляхом формування системних фундаментальних теоретико-методологічних знань і практичних фахових навиків для організації бізнесу, набуття компетентностей з прийняття управлінських рішень щодо створення та функціонування підприємницьких, торговельних та/або біржових структур в умовах невизначеності.

Усі елементи рецензованої освітньо-професійної програми виконані на високому науковому та методичному рівнях, враховують передовий вітчизняний та зарубіжний науково-педагогічний досвід, проведено консультації з фахівцями-практиками та потенційними роботодавцями. Якість змістовної складової компоненти освітньо-професійної програми не викликає сумніву.

Перелік та обсяг нормативних і вибіркових дисциплін, послідовність їх вивчення відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» і сприятимуть

забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців.

Позитивним є значний обсяг практичної підготовки, визначений освітньою програмою. Набуття професійних навичок забезпечується, крім практичних видів занять, проходженням виробничої практики.

Розроблена освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у ЗВО «Подільський державний університет» відповідає сучасному рівню розвитку науки та практики освітньої діяльності, що дозволяє рекомендувати її до використання в освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм навчання.

РЕЦЕНЗЕНТ

ФОП «Прудивус СМ»

04.04.2024р.

Микола ПРУДИВУС

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» з галузі знань 07 Управління та адміністрування» реалізується в навчально-науковому інституті бізнесу і фінансів Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», розроблена проектною групою кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням пропозицій провідних науковців, потенційних працедавців та здобувачів і випускників, а також інших зацікавлених осіб, які підтверджують потребу підготовки висококваліфікованих фахівців даної спеціальності з врахуванням значимості підприємництва та торгівлі для відбудови та розвитку економіки.

Розроблена освітньо-професійна програма на базових засадах підготовки магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» враховує тенденції економічного розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності відповідно до суспільних потреб та запитів працедавців у висококваліфікованих фахівцях. Визначено основний фокус, характеристики, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання і оцінювання, програмні компетентності та результати навчання, відповідне ресурсне кадрове забезпечення для реалізації програми дозволяють формувати конкурентні переваги на ринку праці.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих фахівців з підприємництва та торгівлі, які володіють теоретичними знаннями, методологією і прикладними навичками, здатних реалізовувати підприємницькі здібності, професійно вирішувати завдання та проблеми, використовувати інноваційні управлінські технології створення, відновлення та сталого розвитку власної справи, поширювати підприємницьку поведінку та соціальну відповідальність, забезпечувати інклюзивність і зростання цінностей, ринкової вартості бізнес-організацій різних форматів.

Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію. Структура програми передбачає оволодіння концептуальними знаннями, базовими компетентностями вибору методології аналізу підприємництва, торгівлі та біржової діяльності як систем, розроблення та опрацювання процедур, сучасними інструментами економічної діагностики конкурентного середовища,

моніторингу стану ринків, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень і здійснення наукових досліджень.

Обсяг та перелік обов'язкових компонент загальної та фахової підготовки і вибіркового університетського, фахової міжфакультетської та профільного каталогів і послідовність їх вивчення відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» і сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних працевлаштувачів.

Усі елементи рецензованої освітньо-професійної програми виконані на високому науково-методичному рівнях, враховують передовий вітчизняний та зарубіжний науково-педагогічний та практичний досвід, результати обговорення та проведених консультацій з випускниками, фахівцями-практиками та потенційними працевлаштувачами. Набуття професійних навичок, крім практичних видів занять та кейсів і тренінгів, забезпечується проходженням виробничої практики. Якість змістовних складових компонент освітньо-професійної програми не викликає сумніву.

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» є логічною й відповідає фаху, а також сучасному рівню розвитку науки та практики освітньої діяльності і вимогам щодо підготовки даних освітніх програм, що відповідно дозволяє рекомендувати її до використання в освітньому процесі для підготовки здобувачів вищої освіти денної та заочної (дистанційної) форм навчання у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет».

Рецензент:

завідувач кафедри економіки підприємства,
доктор економічних наук, професор
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Світлана УРБА

Підпис проф. Урби С.І. підтверджую:
Вчений секретар Львівського національного
університету імені Івана Франка, доцент

12.04.2024р.

О.С. ГРАБОВЕЦЬКА